

Inleiding

Kinderen ontwikkelen zich in grote lijnen op dezelfde manier en in een herkenbaar tempo, maar elk kind is uniek en heeft zijn eigen snelheid. Bijvoorbeeld, een kind kan al ver zijn in spraak- en taalontwikkeling, maar wat achterlopen in motoriek. Dit is volkomen normaal en hoeft geen zorgen te baren.

Als je bij een kind bepaalde observaties niet hebt kunnen maken, kun je een plan bedenken om het kind te helpen bepaalde vaardigheden te ontwikkelen. Als je veel 'nee' hebt ingevuld, kun je een stappenplan maken waarin je beschrijft wat je wil bereiken, wat je gaat doen, en wanneer je de verandering verwacht te zien. Met de observatielijst kun je later evalueren of je plan werkt.

Als je een observatielijst invult, is het handig om ook eerdere observaties te bekijken en te kijken of er nu dingen anders zijn. Dit helpt je om een beter beeld van de ontwikkeling van het kind te krijgen.

Wat ga je doen:

1. Pak de lijst erbij en zorg dat je rustig de tijd hebt. Het is belangrijk objectief te kijken naar het kind en alleen op te schrijven wat je echt ziet. De lijst helpt jou en het kind om te begrijpen wat het nodig heeft om zich te ontwikkelen.
2. Heb je opmerkingen gemaakt? Denk dan na over de volgende stap: moet je actie ondernemen? Moet je misschien een plan maken?
3. Bedenk wat je gaat doen en schrijf dit op, bijvoorbeeld: de grove motoriek ontwikkelt zich langzaam. Als het bij de volgende observatie nog steeds hetzelfde is, bespreek dit dan met de ouders en geef extra aandacht aan grove motoriek.
4. Plan een moment om de observatie met de ouders te bespreken.
5. Evalueer je aanpak.

Motorische ontwikkeling:

Motorische ontwikkeling heeft te maken met bewegen en het gebruiken van je lichaam. Kinderen ontwikkelen hun motoriek door veel te bewegen. Elk kind maakt dezelfde stappen, maar op zijn eigen manier en tempo.

- **Grove motoriek** heeft te maken met grote bewegingen, zoals lopen, fietsen, springen, en balanceren.
- **Fijne motoriek** gaat over kleine bewegingen met je handen en vingers, zoals tekenen, schrijven, en kleine voorwerpen oppakken.

Voorbeeld van motorische ontwikkeling:

- **0-1 maand:** Baby's maken reflexmatige bewegingen zoals het grijpen van vingers.
- **2-3 maanden:** Baby's beginnen hun handen te openen en sluiten, en ze spelen met hun handen en voeten.
- **3 maanden tot 1 jaar:** Baby's leren rollen, zitten, kruipen en pakken voorwerpen vast.
- **1 jaar:** Baby's kunnen zitten, kruipen en stapelen.
- **3 jaar:** Kinderen kunnen een herkenbaar menselijk figuur tekenen.
- **4 jaar en ouder:** Kinderen willen steeds meer bewegen en hebben ruimte nodig om te spelen.

Wat dit betekent voor jouw werk:

Kijk tijdens het spelen hoe ver de motorische ontwikkeling van het kind is. Zorg ervoor dat je ruimte en spelmateriaal hebt dat de motoriek bevordert. Plan ook activiteiten waarbij kinderen kunnen klimmen, springen, en dansen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling:

Sociaal-emotionele ontwikkeling heeft te maken met hoe een kind omgaat met anderen en zichzelf. Het is belangrijk dat kinderen leren wie ze zijn en wat hun grenzen zijn. Dit gebeurt door interactie met anderen en door te leren hoe ze hun eigen emoties en die van anderen kunnen begrijpen.

- **Zelfvertrouwen en autonomie:** Een kind leert zijn eigen keuzes maken, bijvoorbeeld wat hij wil eten of welke activiteit hij wil doen. Dit helpt het kind zich sterker en zelfstandiger te voelen.
- **Leren omgaan met gevoelens:** Kinderen leren hun gevoelens uiten en begrijpen hoe anderen zich voelen. Dit helpt hen om goed met anderen om te gaan.
- **Inlevingsvermogen:** Het vermogen om zich in een ander in te leven is belangrijk om anderen te begrijpen en te helpen.
- **Waarden en normen:** Kinderen leren wat goed of slecht is, en wat de regels zijn in verschillende situaties.

Fasen in de sociaal-emotionele ontwikkeling:

- **0-1,5 jaar:** Baby's zoeken contact door te lachen en geluiden te maken.
- **1,5-2,5 jaar:** Dreumesen beginnen grenzen te verkennen en leren wat hun gedrag bij anderen teweegbrengt.
- **2,5-4 jaar:** Peuters ontwikkelen zelfstandigheid en proberen de wereld om hen heen te begrijpen. Ze beginnen ook vaker rollenspellen te spelen en leren omgaan met angsten en gevoelens.

Spraak- en taalontwikkeling:

Taalontwikkeling begint al vanaf de geboorte. Baby's leren eerst door geluiden en gebaren te gebruiken. Na een tijdje beginnen ze woorden te zeggen. Het is belangrijk om goed met kinderen te praten en hen te stimuleren om te communiceren. Dit helpt hen om taalvaardigheden te ontwikkelen.

- **1 jaar:** Baby's maken klanken en beginnen met brabbelen.
- **2 jaar:** Kinderen gebruiken losse woorden en beginnen twee-woordzinnen te zeggen.
- **3 jaar:** Kinderen gebruiken drie- tot vijf-woordzinnen.
- **4 jaar:** Kinderen begrijpen de regels van taal en maken langere zinnen.

Wat dit betekent voor jouw werk:

Praat veel met het kind over alledaagse dingen, lees voor, en gebruik duidelijke zinnen. Moedig het kind aan om te praten en geef positief feedback. Let erop dat je niet te snel praat, en vermijd kindertaal

Observatielijst 5+ maanden

Naam kind: _____

Geboortedatum: _____

Invuldatum: _____

Motorische ontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik til mijn hoofd op terwijl ik op mijn buik lig.	☐	☐	☐
Ik til mijn hoofd en borst op terwijl ik op mijn buik lig.	☐	☐	☐
Ik kijk gericht naar een speeltje of het gezicht van de gastouder.	☐	☐	☐
Ik volg met mijn ogen een persoon die dicht in de buurt is.	☐	☐	☐
Ik houd mijn handen afwisselend open en dicht.	☐	☐	☐
Ik maak tastende en grijpende bewegingen met de vingers.	☐	☐	☐
Ik grijp een voorwerp (of een vinger) dat in mijn hand wordt gelegd.	☐	☐	☐
Ik houd mijn hoofd rechtop als ik op de arm gedragen wordt.	☐	☐	☐
Ik speel met beide handjes voor mijn gezicht.	☐	☐	☐
Ik draai vanuit rugligging van mijn ene zij op mijn andere zij.	☐	☐	☐
Ik kijk naar iets wat ik in mijn hand heb.	☐	☐	☐
Ik draai mijn hoofd richting een geluid.	☐	☐	☐
Ik pak vanuit rugligging een speeltje wat binnen handbereik is.	☐	☐	☐
Ik steun vanuit buikligging op één onderarm om naar een speeltje te reiken.	☐	☐	☐
Ik strek vanuit buikligging mijn armen en zet beide handjes plat neer.	☐	☐	☐
Ik speel met beide voetjes.	☐	☐	☐

Sociaal-emotionele ontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik maak oogcontact met de gastouder.	☐	☐	☐
Ik luister aandachtig en reageer op geluidjes die de gastouder maakt.	☐	☐	☐
Ik glimlach naar de gastouder.	☐	☐	☐
Ik kijk met interesse naar andere kinderen (volgen).	☐	☐	☐
Ik doe de gezichtsuitdrukking van de gastouder na (tong uitsteken, mond wijd open).	☐	☐	☐
Ik heb plezier en reageer enthousiast op aanraakspelletjes zoals 'Komt een muisje aan gelopen'.	☐	☐	☐
Ik reageer verschillend op bekende en onbekende mensen.	☐	☐	☐

Ik reageer als de gastouder iets tegen mij zegt of mijn naam noemt.	☐	☐	☐
Ik laat mijn ongenoegen blijken als iets nog niet zo goed lukt of als er iets gebeurt dat ik niet wil.	☐	☐	☐

Spraak- en taalontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik maak oogcontact met de gastouder.	☐	☐	☐
Ik maak eenvoudige geluiden als 'oh' en 'ah'.	☐	☐	☐
Ik luister aandachtig en kijk als de gastouder geluidjes maakt.	☐	☐	☐
Ik reageer als de gastouder iets tegen mij zegt.	☐	☐	☐
Ik laat merken dat ik iets wil hebben door er naar te kijken, te reiken of geluidjes te maken.	☐	☐	☐
Ik maak verschillende geluiden na elkaar.	☐	☐	☐
Ik maak variatie in geluiden (toon, klank, duur, volume).	☐	☐	☐

Welbevinden	Ja	Wisselend	Nee
<i>Binnenkomst</i>			
Ik ben blij om de gastouder en de andere kinderen te zien.	☐	☐	☐
Ik reageer op de gastouder met een lachje, geluidje, bewegingen of lichaamscontact.	☐	☐	☐
Ik laat me snel troosten of afleiden.	☐	☐	☐
Ik kijk nieuwsgierig om mij heen.	☐	☐	☐
<i>Eten en drinken</i>			
Ik reageer enthousiast op eten en drinken.	☐	☐	☐
Ik eet en drink voldoende.	☐	☐	☐
Ik ben ontspannen en geniet van eten en drinken	☐	☐	☐
<i>Vrij spel binnen</i>			
Ik ben nieuwsgierig.	☐	☐	☐
Ik onderzoek, soms met wat hulp, wat ik met nieuw speelgoed kan.	☐	☐	☐
Ik heb de inbreng van de gastouder niet nodig bij het spelen.	☐	☐	☐
Ik lig ontspannen in de box, in het stoeltje of op het speelkleed.	☐	☐	☐
<i>Vrij spel buiten</i>			
Ik vind het leuk om buiten te zijn.	☐	☐	☐
Ik ben nieuwsgierig en reageer op dingen die in de omgeving te zien, horen of voelen zijn.	☐	☐	☐
Ik voel mij op mijn gemak buiten en brabbel/maak geluidjes.	☐	☐	☐
<i>Gestructureerde activiteiten</i>			
Ik heb aandacht voor de bezigheden van de andere kinderen, zonder snel afgeleid te zijn.	☐	☐	☐
Ik vind het leuk om samen dingen te doen.	☐	☐	☐
Ik laat merken wat ik ervan vind.	☐	☐	☐
<i>Verzorgen/slapen</i>			

Ik geniet van verzorgingsmomenten waarbij ik de gastouder even voor mijzelf heb.	☐	☐	☐
Ik heb plezier in aanraken, knuffelen en kietelen.	☐	☐	☐
Ik heb een eigen slaapritme en laat mij lekker in bed leggen (waarbij ik soms nog wat brabbel/geluidjes maak en rustig in slaap val).	☐	☐	☐
Ik word ontspannen wakker en maak contact met mijn omgeving.	☐	☐	☐
Ik kijk rond, speel en lach naar de gastouder bij het uit bed halen.	☐	☐	☐
<i>Vertrek</i>			
Ik reageer op wat er gebeurt bij het ophalen.	☐	☐	☐
Ik neem afscheid van de gastouder en van andere kinderen.	☐	☐	☐
Ik laat merken dat/of ik het leuk vond.	☐	☐	☐

Opmerkingen

Observatielijst 1+ jaar

Naam kind: _____

Geboortedatum: _____

Invuldatum: _____

Motorische ontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Met hulp van een spijltje trek ik mijzelf omhoog vanuit zit- of kruip positie tot half staande positie.	☐	☐	☐
Ik sta op beide voeten terwijl ik met één hand steun heb (bijvoorbeeld de spijl van de box).	☐	☐	☐
Terwijl ik met de ene hand een speeltje vasthoud, pak ik nog een ander speeltje.	☐	☐	☐
Ik sla twee blokjes tegen elkaar.	☐	☐	☐
Ik pak een speeltje over van de ene hand in de andere hand.	☐	☐	☐
Ik loop langs de rand van de bank of tafel.	☐	☐	☐
Ik kruip op handen en knieën.	☐	☐	☐
Ik klim op handen en voeten een verhoging op (bijvoorbeeld een traptrede).	☐	☐	☐
Ik sta op handen en voeten en kijk door mijn eigen benen heen.	☐	☐	☐
Ik ga vanuit een hurkzit staan, zonder me ergens aan vast te houden.	☐	☐	☐
Ik houd mijn eigen fles of beker vast.	☐	☐	☐
Ik houd een klein voorwerp tussen duim en wijsvinger (een klein speeltje) en kan dit met beide handen.	☐	☐	☐
Ik krabbel met een potlood.	☐	☐	☐
Ik stop kleine voorwerpen in een bakje en haal deze er weer uit.	☐	☐	☐
Ik trek mijn eigen sokken uit.	☐	☐	☐
Ik open deuren met een lage deurklink.	☐	☐	☐
Ik zit zelfstandig op een laag stoeltje of krukje.	☐	☐	☐
Ik stapel twee voorwerpen op elkaar.	☐	☐	☐
Ik loop een paar stapjes los of aan de hand van de gastouder.	☐	☐	☐

Sociaal-emotionele ontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik speel spelletjes met de gastouder, zoals elkaar nadoen, geven en nemen.	☐	☐	☐
Ik maak simpele gebaren (zwaaien als iemand weggaat).	☐	☐	☐
Ik laat een voorwerp zien door het omhoog te houden.	☐	☐	☐
Ik wijs naar voorwerpen of mensen.	☐	☐	☐

Ik onderzoek hoe iets werkt of in elkaar zit door bijvoorbeeld een doosje steeds open en dicht te doen.	☐	☐	☐
Ik kruip (of loop) een stukje bij de gastouder vandaan.	☐	☐	☐
Ik zoek andere kinderen op en raak ze soms (spelend in de ruimte) aan.	☐	☐	☐
Ik doe het gedrag en bezigheden van de gastouder na.	☐	☐	☐
Ik wijs lichaamsdelen aan als de gastouder die noemt (neus, mond, buik).	☐	☐	☐
Ik herken mezelf in de spiegel.	☐	☐	☐
Ik laat aan een ander kind merken als ik iets niet wil of niet leuk vind.	☐	☐	☐
Ik laat merken als ik hulp nodig heb, als ik mij pijn heb gedaan of een ander kind iets van mij afpakt.	☐	☐	☐
Ik doe alsof ik een handeling verricht (de pop eten geven, snoep uitdelen) of alsof een voorwerp iets anders is (een blokje is een auto).	☐	☐	☐
Ik begrijp eenvoudige opdrachtjes en voer deze uit (jas pakken, beker leegdrinken).	☐	☐	☐

Spraak- en taalontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik begrijp een aantal woorden en kijk en/of gebaar naar het voorwerp.	☐	☐	☐
Ik brabbel alsof het echte taal is (lettergrepen herhalen met eenvoudige klanken).	☐	☐	☐
Ik reageer op mijn naam door te lachen of op te kijken.	☐	☐	☐
Ik richt de aandacht van de gastouder op een voorwerp (door het bijvoorbeeld om hoog te houden of er naar te wijzen).	☐	☐	☐
Ik combineer een vaste klank en een gebaar ('ie' bij wijzen, 'da da' bij het zwaaien).	☐	☐	☐
Ik laat aan een ander kind merken dat ik iets niet wil of niet leuk vind (bijvoorbeeld door te jammeren en te gillen als een ander iets afpakt).	☐	☐	☐
Ik gebruik vaste klanken die naar iets verwijzen ('dada' voor papa, 'oto' voor auto, 'mauw' voor poes).	☐	☐	☐
Ik ken ongeveer 10 (losse) woorden en gebruik deze/spreek deze uit (woorden in het hier en nu: papa, poes, drinken).	☐	☐	☐
Ik gebruik een woord om iets duidelijk te maken of de aandacht van de gastouder ergens op te richten.	☐	☐	☐

Welbevinden	Ja	Wisselend	Nee
<i>Binnenkomst</i>			
Ik ben blij om de gastouder en de andere kinderen te zien.	☐	☐	☐
Ik reageer op de gastouder met een lachje, geluidje, bewegingen of lichaamscontact.	☐	☐	☐
Ik laat me snel troosten of afleiden.	☐	☐	☐
Ik kijk nieuwsgierig om mij heen.	☐	☐	☐
<i>Eten en drinken</i>			
Ik reageer enthousiast op eten en drinken.	☐	☐	☐
Ik eet en drink voldoende.	☐	☐	☐
Ik ben ontspannen en geniet van eten en drinken	☐	☐	☐
<i>Vrij spel binnen</i>			
Ik ben nieuwsgierig.	☐	☐	☐
Ik onderzoek, soms met wat hulp, wat ik met nieuw speelgoed kan.	☐	☐	☐
Ik heb de inbreng van de gastouder niet nodig bij het spelen.	☐	☐	☐
Ik ben ontspannen tijdens het spelen in een stoeltje of op het speelkleed.	☐	☐	☐
Ik kruip of loop rond en speel met of bij andere kinderen.	☐	☐	☐
<i>Vrij spel buiten</i>			
Ik vind het leuk om buiten te zijn.	☐	☐	☐
Ik ben nieuwsgierig en reageer op dingen die in de omgeving te zien, horen of voelen zijn.	☐	☐	☐
Ik vind water en zand interessant.	☐	☐	☐
Ik zie de 'grote wereld buiten' als een uitdaging die ik graag wil ervaren.	☐	☐	☐
Ik voel mij op mijn gemak buiten en praat/maak geluidjes.	☐	☐	☐
<i>Gestructureerde activiteiten</i>			
Ik accepteer de gastouder en volg tijdens activiteiten.	☐	☐	☐
Ik heb aandacht voor de bezigheden van andere kinderen, zonder snel afgeleid te zijn.	☐	☐	☐
Ik vind het leuk om samen dingen te doen.	☐	☐	☐

Ik laat merken wat ik ervan vind.	☐	☐	☐
<i>Verzorgen/slapen</i>			
Ik geniet van verzorgingsmomenten waarbij ik de gastouder even voor mijzelf heb.	☐	☐	☐
Ik heb plezier in aanraken, knuffelen en kietelen.	☐	☐	☐
Ik heb een eigen slaapritme en laat mij in bed leggen (waarbij ik soms nog wat klets en rustig in slaap val).	☐	☐	☐
Ik word ontspannen wakker en maak contact met mijn omgeving.	☐	☐	☐
<i>Vertrek</i>			
Ik reageer op wat er gebeurt bij het ophalen.	☐	☐	☐
Ik neem afscheid van de gastouder en van andere kinderen.	☐	☐	☐
Ik laat merken dat/of ik het leuk vond.	☐	☐	☐

Opmerkingen

Observatielijst 1,5+ jaar

Naam kind: _____

Geboortedatum: _____

Invuldatum: _____

Motorische ontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik zit zelfstandig op een laag stoeltje of krukje.	☐	☐	☐
Ik stapel twee blokjes op elkaar.	☐	☐	☐
Ik loop een paar stapjes los of aan de hand van de gastouder.	☐	☐	☐
Ik probeer bij het voorlezen een (harde) bladzijde om te slaan (soms met twee of drie pagina's tegelijk).	☐	☐	☐
Ik kan een bal rollen.	☐	☐	☐
Ik kan een bal gooien.	☐	☐	☐
Tijdens het lopen trek ik speelgoed achter mij aan.	☐	☐	☐
Ik loop de trap op met hulp van de gastouder of een ander kind.	☐	☐	☐
Tijdens het lopen houd ik in iedere hand een voorwerp.	☐	☐	☐
Ik draai vanuit zithouding naar achteren om.	☐	☐	☐
Ik klim of klauter op bankjes, meubels of voorwerpen die zich daarvoor lenen.	☐	☐	☐

Sociaal-emotionele ontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik zoek andere kinderen op en raak ze soms (spelend in de ruimte) aan.	☐	☐	☐
Ik doe het gedrag en bezigheden van de gastouder na.	☐	☐	☐
Ik help mee met huishoudelijke klusjes (schoonmaken).	☐	☐	☐
Ik wijs lichaamsdelen aan als de gastouder die noemt (neus, mond, buik).	☐	☐	☐
Ik herken mezelf in de spiegel.	☐	☐	☐
Ik laat aan een ander kind merken als ik iets niet wil of niet leuk vind.	☐	☐	☐
Ik laat merken als ik hulp nodig heb, als ik mij pijn heb gedaan of een ander kind iets van mij afpakt.	☐	☐	☐
Ik doe alsof ik een handeling verricht (de pop eten geven, snoep uitdelen) of alsof een voorwerp iets anders is (een blokje is een auto).	☐	☐	☐
Ik begrijp eenvoudige opdrachtjes en voer deze uit (jas pakken, beker leegdrinken).	☐	☐	☐
Ik gebruik een woord als 'die' of 'daar' om iets duidelijk te maken of de aandacht van de gastouder ergens op te richten.	☐	☐	☐
Ik speel spelletjes met andere kinderen zoals achter elkaar aan kruipen, rennen, glijden.	☐	☐	☐

Ik speel onder leiding van de gastouder een spelletje zoals de bal naar elkaar rollen of blokken stapelen.	☐	☐	☐
Ik help andere kinderen met dragen en sjouwen van iets.	☐	☐	☐
Ik gebruik mijn eigen naam om aan te geven dat iets van mij is of dat ik iets wil.	☐	☐	☐
Ik gebruik de naam van de gastouder om aandacht te vragen.	☐	☐	☐
Ik gebruik de namen van andere kinderen.	☐	☐	☐
Ik kijk met interesse naar het spel van andere kinderen of speel ernaast hetzelfde spel.	☐	☐	☐
Ik wil alles zelf doen (aan- of uitkleden, drinken, puzzelen).	☐	☐	☐
Ik gebruik de woorden 'van mij' en 'ik'.	☐	☐	☐
Ik ben trots als mij iets lukt (klappen, lachen of zeggen 'ik gedaan').	☐	☐	☐
Ik kies uit 2 of 3 mogelijkheden die de gastouder mij biedt door te wijzen of te zeggen 'die'.	☐	☐	☐
Ik ga gemakkelijk om met de aandacht die de gastouder op mij vestigt.	☐	☐	☐

Spraak- en taalontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik gebruik vaste klanken die naar iets verwijzen ('dada' voor papa, 'oto' voor auto, 'mauw' voor poes).	☐	☐	☐
Ik ken ongeveer 10 (losse) woorden en gebruik deze/spreek deze uit (woorden in het hier en nu: papa, poes, drinken).	☐	☐	☐
Ik gebruik een woord om iets duidelijk te maken of de aandacht van de gastouder ergens op te richten.	☐	☐	☐
Ik combineer twee of meer woorden ('papaeg' voor papa weg, 'ellefoen' voor zelf doen').	☐	☐	☐
Het aantal woorden dat ik ken, neemt in korte tijd erg toe.	☐	☐	☐
Ik begrijp eenvoudige opdrachten en voer deze uit (doe je jas aan, beker leegdrinken).	☐	☐	☐
Ik kan iets ontkennen of weigeren met woorden.	☐	☐	☐
Ik maak gebruik van mijn eigen naam om duidelijk te maken dat iets van mij is of ik iets wil.	☐	☐	☐
Ik gebruik de namen van bekenden om de aandacht van diegenen te trekken.	☐	☐	☐

Het welbevinden	Ja	Wisselend	Nee
Binnenkomst			
Ik ben blij om de gastouder en de andere kinderen te zien.	☐	☐	☐
Ik reageer op de gastouder met een lachje, geluidje, bewegingen of lichaamscontact.	☐	☐	☐
Ik laat me snel troosten of afleiden.	☐	☐	☐
Ik kijk nieuwsgierig om mij heen.	☐	☐	☐
Ik loop, ren en kijk (direct) naar het speelgoed en de andere kinderen.	☐	☐	☐
Eten en drinken			
Ik reageer enthousiast op eten en drinken.	☐	☐	☐
Ik eet en drink voldoende.	☐	☐	☐
Ik ben ontspannen en geniet van eten en drinken	☐	☐	☐
Vrij spel binnen			
Ik ben nieuwsgierig en zie steeds in iets een uitdaging.	☐	☐	☐
Ik onderzoek, soms met wat hulp, wat ik met nieuw speelgoed kan.	☐	☐	☐
Ik heb de inbreng van de gastouder niet nodig bij het spelen.	☐	☐	☐
Ik ben ontspannen tijdens het spelen in een stoeltje of op het speelkleed.	☐	☐	☐
Ik loop rond en speel met of bij andere kinderen.	☐	☐	☐
Vrij spel buiten			
Ik vind het leuk om buiten te zijn.	☐	☐	☐
Ik ben nieuwsgierig en reageer op dingen die in de omgeving te zien, horen of voelen zijn.	☐	☐	☐
Ik vind water en zand interessant.	☐	☐	☐
Ik zie de 'grote wereld buiten' als een uitdaging die ik graag wil ervaren.	☐	☐	☐
Ik voel me op mijn gemak buiten en praat/maak geluidjes.	☐	☐	☐
Gestructureerde activiteiten			
Ik accepteer de gastouder en volg tijdens activiteiten.	☐	☐	☐
Ik luister naar de gastouder en ervaar haar aanwezigheid als steun.	☐	☐	☐
Ik heb aandacht voor de bezigheden van andere kinderen, zonder snel afgeleid te zijn.	☐	☐	☐
Ik vind het leuk om samen dingen te doen.	☐	☐	☐

Ik laat merken wat ik ervan vind.	☐	☐	☐
Verzorgen/slapen			
Ik geniet van verzorgingsmomenten waarbij ik de gastouder even voor mijzelf heb.	☐	☐	☐
Ik heb plezier in aanraken, knuffelen en kietelen.	☐	☐	☐
Ik heb een eigen slaapritme en laat mij lekker in bed leggen (waarbij ik soms nog wat klets en rustig in slaap val).	☐	☐	☐
Ik word ontspannen wakker en maak contact met mijn omgeving.	☐	☐	☐
Ik kijk rond, speel en lach naar de gastouder bij het uit bed halen.	☐	☐	☐
Vertrek			
Ik help met opruimen.	☐	☐	☐
Ik neem afscheid van de gastouder en van andere kinderen.	☐	☐	☐
Ik laat merken dat/of ik het leuk vond.	☐	☐	☐

Opmerkingen

Observatielijst 2+ jaar

Naam kind: _____

Geboortedatum: _____

Invuldatum: _____

Motorische ontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik bouw een toren van minimaal drie blokjes.	☐	☐	☐
Tijdens het lopen houd ik in iedere hand een voorwerp.	☐	☐	☐
Ik draai vanuit zithouding naar achteren om.	☐	☐	☐
Ik zit zelfstandig op een laag stoeltje of krukje.	☐	☐	☐
Ik plaats ringen op een stok of piramide (hoeft niet in de goede volgorde).	☐	☐	☐
Ik klim of klauter op bankjes, meubels of voorwerpen die zich daarvoor lenen.	☐	☐	☐
Ik gebruik een lepel of prik met een vork bij het eten.	☐	☐	☐
Ik zet een paar stapjes achteruit.	☐	☐	☐
Ik sla, bij het voorlezen van een dun boekje, de bladzijdes één voor één om.	☐	☐	☐
Ik plaats een puzzelstukje in een eenvoudige puzzel (met knopjes).	☐	☐	☐
Ik wijs verschillende lichaamsdelen bij mijzelf aan.	☐	☐	☐
Ik hurk om wat te bekijken of op te pakken en bewaar hierbij mijn evenwicht.	☐	☐	☐
Ik klim de trap op en af (handen, voeten en knieën).	☐	☐	☐
Ik trap tegen een bal (bal ligt stil).	☐	☐	☐
Ik klik speelgoed in elkaar of haal het uit elkaar.	☐	☐	☐

Sociaal-emotionele ontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik begrijp eenvoudige opdrachtjes en voer deze uit (jas pakken, beker leegdrinken).	☐	☐	☐
Ik gebruik een woord als 'die' of 'daar' om iets duidelijk te maken of de aandacht van de gastouder ergens op te richten.	☐	☐	☐
Ik speel spelletjes met andere kinderen zoals achter elkaar aan kruipen, rennen, glijden.	☐	☐	☐
Ik speel onder leiding van de gastouder een spelletje zoals de bal naar elkaar rollen of blokken stapelen.	☐	☐	☐
Ik help andere kinderen met dragen en sjouwen van iets.	☐	☐	☐
Ik speel rollenspellen met speelgoed als 'vadertje en moedertje'.	☐	☐	☐
Ik kijk met interesse naar het spel van andere kinderen of speel eraan hetzelfde spel.	☐	☐	☐
Ik wil alles zelf doen (aan- of uitkleden, drinken, puzzelen).	☐	☐	☐
Ik gebruik de woorden 'van mij' en 'ik'.	☐	☐	☐
Ik ben trots als mij iets lukt (klappen, lachen of zeggen 'ik gedaan').	☐	☐	☐
Ik kies uit 2 of 3 mogelijkheden die de gastouder mij biedt door te wijzen of te zeggen 'die'.	☐	☐	☐

Ik ga gemakkelijk om met de aandacht die de gastouder op mij vestigt.	☐	☐	☐
Ik troost een ander kind.	☐	☐	☐
Ik zeg 'sorry' tegen een ander kind als ik iets verkeerd heb gedaan.	☐	☐	☐
Ik glimlach naar een ander kind.	☐	☐	☐
Ik zeg iets tegen een ander kind en geef antwoord als een ander iets vraagt.	☐	☐	☐
Ik speel op verschillende manieren.	☐	☐	☐
Ik ben gemakkelijk te troosten door de gastouder als mijn eigen ouder er niet is of weggaat.	☐	☐	☐
Ik pas mij gemakkelijk aan in onbekende situaties (uitstapje, bezoek van vreemden).	☐	☐	☐
Ik ben langere tijd met dezelfde activiteit of speelgoed bezig.	☐	☐	☐
Ik kan een taakje aan (een puzzel, een werkje, speelgoed opruimen).	☐	☐	☐
Ik zeg 'nee' of 'mag niet' als een ander kind iets doet wat ik niet leuk vind.	☐	☐	☐
Ik vraag of de gastouder iets voor mij wil doen of vraag of ik iets mag.	☐	☐	☐

Spraak- en taalontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik begrijp eenvoudige opdrachten en voer deze uit (doe je jas aan, beker leegdrinken).	☐	☐	☐
Ik kan iets ontkennen of weigeren met woorden.	☐	☐	☐
Ik gebruik mijn eigen naam om aan te duiden dat iets van mij is of dat ik iets wil.	☐	☐	☐
Ik gebruik de naam van de gastouder om aandacht te vragen.	☐	☐	☐
Ik gebruik de namen van andere kinderen.	☐	☐	☐
Ik gebruik verkleinwoorden (zonder daarmee altijd een verkleining aan te geven).	☐	☐	☐
Ik begrijp dubbele opdrachten die bij elkaar horen (pak je jas en trek hem aan).	☐	☐	☐
Ik spreek in zinnen van 2 of 3 woorden ('jas aan?', 'Ikke koek').	☐	☐	☐
Ik reageer op wat, wie en waar vragen.	☐	☐	☐
Ik zing mee, beweeg en dans bij het zingen van liedjes en opzeggen van versjes.	☐	☐	☐
Ik breng een mondelinge groet bij het binnenkomen en neem afscheid bij het weggaan.	☐	☐	☐
Ik gebruik het meervoud (deze hoeft nog niet goed te zijn, bijvoorbeeld 'treins' i.p.v. treinen).	☐	☐	☐
Ik gebruik negatieven om iets te beschrijven ('dat mag niet', 'is niet hond').	☐	☐	☐
Ik zeg iets tegen een ander kind of zeg iets terug als een kind iets vraagt.	☐	☐	☐
Ik stel eenvoudige vragen aan de gastouder ('jas aan doen?', 'koek opeten?')	☐	☐	☐
Ik zeg als iemand iets doet wat ik niet leuk vind of als ik iets wil hebben ('niet doen', 'ik wil die').	☐	☐	☐

Welbevinden	Ja	Wisselend	Nee
Binnenkomst			
Ik ben blij om de gastouder en de andere kinderen te zien.	☐	☐	☐
Ik maak contact met de gastouder en andere kinderen (soms met enige aarzeling).	☐	☐	☐
Ik kijk om mij heen, loop rond en ga op zoek naar bekende en nieuwe dingen.	☐	☐	☐
Ik reageer op wat ik hoor en zie en betrek anderen hierbij.	☐	☐	☐

Ik laat me snel troosten na het huilen en verzetten	☐	☐	☐
Eten en drinken			
Ik reageer enthousiast op eten en drinken.	☐	☐	☐
Ik eet en drink voldoende.	☐	☐	☐
Ik ben ontspannen en geniet van eten en drinken.	☐	☐	☐
Ik geniet van contact met de gastouder en andere kinderen tijdens het eten en drinken.	☐	☐	☐
Vrij spel binnen			
Ik ben nieuwsgierig en ga graag op onderzoek uit.	☐	☐	☐
Ik zie uitdaging in nieuw speelgoed.	☐	☐	☐
Ik vind het leuk dat de gastouder of andere kinderen initiatief toont/tonen.	☐	☐	☐
Ik heb de gastouder niet nodig om zelf of met anderen te kunnen spelen.	☐	☐	☐
Ik kies zelf spel en speelgoed uit en bepaal zelf of ik alleen of met anderen speel.	☐	☐	☐
Ik lach en praat tijdens het spelen of geniet in stilte.	☐	☐	☐
Ik los probleempjes zelf op of zoek steun bij de gastouder.	☐	☐	☐
Vrij spel buiten			
Ik speel graag buiten, ook bij koud of somber weer.	☐	☐	☐
Ik ben nieuwsgierig en onderzoekend en maak gebruik van de beschikbare materialen en ruimte.	☐	☐	☐
Ik ren, speel, fiets, lach en roep.	☐	☐	☐
Ik zoek andere kinderen op voor spel buiten en heb de gastouder hier niet bij niet nodig.	☐	☐	☐
Ik leef me uit, geniet en kom ontspannen weer binnen.	☐	☐	☐
Gestructureerde activiteiten			
Ik geniet van samenzijn en samendoen.	☐	☐	☐
Ik klets, lach en zing in mijzelf en met anderen of geniet in stilte.	☐	☐	☐
Ik help de gastouder bij het klaarzetten van spullen of geef anderen aanwijzingen.	☐	☐	☐
Ik kies iemand uit om naast te zitten of samen iets te doen.	☐	☐	☐
Ik luister naar aanwijzingen van de gastouder en roep haar als ik er zelf niet uitkom.	☐	☐	☐
Verzorgen/slapen			
Ik geniet van verzorgingsmomenten waarbij ik de gastouder even voor mijzelf heb.	☐	☐	☐
Ik heb plezier in aanraken, knuffelen en kietelen.	☐	☐	☐
Welbevinden			
	Ja	Wisselend	Nee
Ik heb interesse in zindelijk worden.	☐	☐	☐
Ik heb een eigen slaapritme, laat mij rustig naar bed brengen en slaap goed in.	☐	☐	☐
Ik ben weer uitgerust als ik wakker word.	☐	☐	☐
Vertrek			
Ik help met opruimen.	☐	☐	☐
Ik neem afscheid van de gastouder en van andere kinderen.	☐	☐	☐
Ik laat merken dat/of ik het leuk vond.	☐	☐	☐

Opmerkingen

Observatielijst 2,5+ jaar

Naam kind: _____

Geboortedatum: _____

Invuldatum: _____

Motorische ontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik plaats een puzzelstukje in een eenvoudige puzzel (met knopjes).	☐	☐	☐
Ik hurk om wat te bekijken of op te pakken en bewaar hierbij mijn evenwicht.	☐	☐	☐
Ik klim de trap op en af (handen, voeten en knieën).	☐	☐	☐
Ik trap tegen een bal (bal ligt stil).	☐	☐	☐
Ik klik speelgoed in elkaar of haal het uit elkaar.	☐	☐	☐
Ik maak een puzzel van tenminste 3 stukjes.	☐	☐	☐
Ik loop op mijn voetjes de trap op en af (mag met twee voeten op één trede).	☐	☐	☐
Ik fiets op een driewieler (trappen en sturen).	☐	☐	☐
Ik trek zelf een kledingstuk uit (broek, jas).	☐	☐	☐
Ik maak een eenvoudig bouwwerkje van blokken.	☐	☐	☐
Ik gebruik mijn hele arm bij het tekenen (i.p.v. de vingers en de pols).	☐	☐	☐

Sociaal-emotionele ontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik gebruik de naam van de gastouder om aandacht te vragen.	☐	☐	☐
Ik gebruik de namen van andere kinderen.	☐	☐	☐
Ik kijk met interesse naar het spel van andere kinderen of speel ernaast hetzelfde spel.	☐	☐	☐
Ik wil alles zelf doen (aan- of uitkleden, drinken, puzzelen).	☐	☐	☐
Ik gebruik de woorden 'van mij' en 'ik'.	☐	☐	☐
Ik ben trots als mij iets lukt (klappen, lachen of zeggen 'ik gedaan').	☐	☐	☐
Ik kies uit 2 of 3 mogelijkheden die de gastouder mij bied door te wijzen of te zeggen 'die'.	☐	☐	☐
Ik ga gemakkelijk om met de aandacht die de gastouder op mij vestigt.	☐	☐	☐
Ik troost een ander kind.	☐	☐	☐
Ik zeg 'sorry' tegen een ander kind als ik iets verkeerd heb gedaan.	☐	☐	☐
Ik glimlach naar een ander kind.	☐	☐	☐
Ik zeg iets tegen een ander kind en geef antwoord als een ander iets vraagt.	☐	☐	☐
Ik speel op verschillende manieren.	☐	☐	☐
Ik ben gemakkelijk te troosten door de gastouder als mijn eigen ouder er niet is of weggaat.	☐	☐	☐
Ik pas mij gemakkelijk aan in onbekende situaties (een uitstapje, bezoek van vreemden).	☐	☐	☐
Ik ben langere tijd met dezelfde activiteit of speelgoed bezig.	☐	☐	☐
Ik kan een taakje aan (een puzzel, een werkje, speelgoed opruimen).	☐	☐	☐
Ik zeg 'nee' of 'mag niet' als een ander kind iets doet wat ik niet leuk vind.	☐	☐	☐
Ik vraag of de gastouder iets voor mij wil doen of vraag of ik iets mag.	☐	☐	☐

Spraak- en taalontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik gebruik namen van bekenden om aandacht van diegenen te trekken.	☐	☐	☐
Ik gebruik verkleinwoorden (zonder daarmee altijd een verkleining aan te geven).	☐	☐	☐
Ik begrijp dubbele opdrachten die bij elkaar horen (pak je jas en trek hem aan).	☐	☐	☐
Ik spreek in zinnen van 2 of 3 woorden ('jas aan?', 'ikke koek').	☐	☐	☐
Ik reageer op wat, wie en waar vragen.	☐	☐	☐
Ik zing mee, beweeg en dans bij het zingen van liedjes en opzeggen van versjes.	☐	☐	☐
Ik breng een mondelinge groet bij het binnenkomen en neem afscheid bij het weggaan.	☐	☐	☐

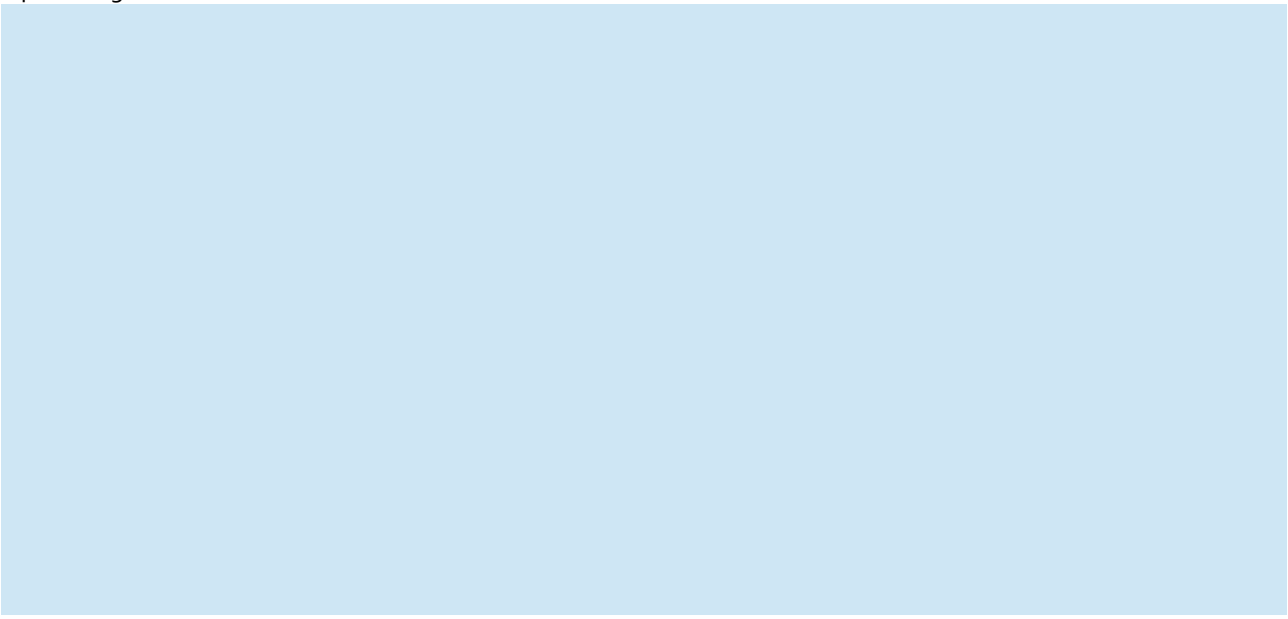
	☐	☐	☐
Ik gebruik het meervoud (deze hoeft nog niet goed te zijn, bijvoorbeeld 'treins' i.p.v. treinen).	☐	☐	☐
Ik gebruik negatieven om iets te beschrijven ('dat mag niet', 'is niet hond').	☐	☐	☐
Ik zeg iets tegen een ander kind of zeg iets terug als een kind iets vraagt.	☐	☐	☐
Ik zeg als iemand iets doet wat ik niet leuk vind of als ik iets wil hebben ('niet doen', 'ik	☐	☐	☐

Spraak- en taalontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
wil die').			
Ik noem mijzelf 'ik' of 'mij' (ik ben al groot).	☐	☐	☐
Ik stel vragen als 'wat is', 'wat doet'.	☐	☐	☐
Ik gebruik 3 of 4 woorden in een zin (waarbij de volgorde van de woorden nog niet hoeft te kloppen).	☐	☐	☐
Ik vraag of ik iets van een ander kind mag hebben of gebruiken.	☐	☐	☐
Ik praat met de gastouder over iets wat ik heb meegemaakt, over iets dat we samen zien en/of wat er om ons heen gebeurt.	☐	☐	☐
Ik zing mee en zeg versjes op waarbij de woorden herkenbaar zijn.	☐	☐	☐

Welbevinden	Ja	Wisselend	Nee
Binnenkomst			
Ik ben blij om de gastouder en de andere kinderen te zien.	☐	☐	☐
Ik maak contact met gastouder en andere kinderen (soms met enige aarzeling).	☐	☐	☐
Ik kijk om mij heen, loop rond en ga op zoek naar bekende en nieuwe dingen.	☐	☐	☐
Ik reageer op wat ik hoor en zie en betrek anderen hierbij.	☐	☐	☐
Ik laat mij snel troosten na het huilen en verzetten.	☐	☐	☐
Eten en drinken			
Ik reageer enthousiast op eten en drinken.	☐	☐	☐
Ik eet en drink voldoende.	☐	☐	☐
Ik ben ontspannen en geniet van eten en drinken.	☐	☐	☐
Vrij spel binnen			
Ik ben nieuwsgierig en ga graag op onderzoek uit.	☐	☐	☐
Ik zie uitdaging in nieuw speelgoed.	☐	☐	☐
Ik vind het leuk dat de gastouder of andere kinderen initiatief toont/tonen.	☐	☐	☐
Ik heb de gastouder niet nodig om zelf of met anderen te kunnen spelen.	☐	☐	☐
Ik kies zelf spel en speelgoed uit en bepaal zelf of ik alleen of met anderen speel.	☐	☐	☐
Ik lach en praat tijdens het spelen of geniet in stilte.	☐	☐	☐
Ik los probleempjes zelf op of zoek steun bij de gastouder.	☐	☐	☐
Vrij spel buiten			
Ik speel graag buiten, ook bij koud of somber weer.	☐	☐	☐
Ik ben nieuwsgierig en onderzoekend en maak gebruik van de beschikbare materialen en ruimte.	☐	☐	☐
Ik ren, speel, fiets, lach en roep.	☐	☐	☐
Ik zoek andere kinderen op voor spel en heb de gastouder hier niet bij nodig.	☐	☐	☐
Ik leef me uit, geniet en kom ontspannen weer binnen.	☐	☐	☐
Gestructureerde activiteiten			
Ik geniet van samenzijn en samen doen.	☐	☐	☐
Ik klets, lach en zing in mijzelf en met anderen of geniet in stilte.	☐	☐	☐
Ik help de gastouder bij het klaarzetten van spullen of geef anderen aanwijzingen.	☐	☐	☐
Ik kies iemand uit om naast te zitten of samen iets te doen.	☐	☐	☐
Ik luister naar aanwijzingen van de gastouder en roep haar als ik er zelf niet uitkom.	☐	☐	☐
Verzorgen/slapen			
Ik geniet van verzorgingsmomenten waarbij ik de gastouder even voor mijzelf heb.	☐	☐	☐
Ik heb plezier in aanraken, knuffelen en kietelen.	☐	☐	☐
Ik heb interesse in zindelijk worden.	☐	☐	☐
Ik heb een eigen slaapritme, laat mij rustig naar bed brengen en slaap goed in.	☐	☐	☐
Ik ben weer uitgerust als ik wakker word.	☐	☐	☐
Vertrek			

Ik neem afscheid van de gastouder en van andere kinderen.	☐	☐	☐
Ik laat merken dat/of ik het leuk vond.	☐	☐	☐
Ik help met opruimen.	☐	☐	☐

Opmerkingen

Observatielijst 3+ jaar

Naam kind: _____

Geboortedatum: _____

Invuldatum: _____

Motorische ontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik loop op mijn voetjes de trap op en af (mag met twee voeten op één trede).	☐	☐	☐
Ik fiets op een driewieler (trappen en sturen).	☐	☐	☐
Ik trek zelf een kledingstuk uit (broek, jas).	☐	☐	☐
Ik trek zelf een kledingstuk aan (achterstevoren of binnenstebuiten mag).	☐	☐	☐
Ik eet met een lepel zonder (veel) te knoeien.	☐	☐	☐
Ik maak een eenvoudig bouwwerkje van blokken.	☐	☐	☐
Ik gebruik mijn hele arm bij het tekenen (i.p.v. de vingers en de pols).	☐	☐	☐
Ik sta enkele tellen op 1 been (zowel links of rechts).	☐	☐	☐
Ik spring met twee voeten van een kleine verhoging af (bijvoorbeeld van de onderste traprede).	☐	☐	☐
Ik ren.	☐	☐	☐
Ik gooi met twee handen gericht een grote bal.	☐	☐	☐
Ik schop gericht een bal.	☐	☐	☐
Ik vang een lichte grote bal.	☐	☐	☐
Ik schenk een bekertje in.	☐	☐	☐
Ik herken en benoem verschillende lichaamsdelen bij mijzelf.	☐	☐	☐

Sociaal-emotionele ontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik troost een ander kind.	☐	☐	☐
Ik zeg 'sorry' tegen een ander kind als ik iets verkeerd heb gedaan.	☐	☐	☐
Ik glimlach naar een ander kind.	☐	☐	☐
Ik zeg iets tegen een ander kind en geef antwoord als een ander iets vraagt.	☐	☐	☐
Ik speel op verschillende manieren.	☐	☐	☐
Ik ben gemakkelijk te troosten door de gastouder als mijn eigen ouder er niet is of weggaat.	☐	☐	☐
Ik pas mij gemakkelijk aan in onbekende situaties (een uitstapje, bezoek van vreemden).	☐	☐	☐
Ik ben langere tijd met dezelfde activiteit of speelgoed bezig.	☐	☐	☐
Ik kan een taakje aan (een puzzel, een werkje, speelgoed opruimen).	☐	☐	☐
Ik zeg 'nee' of 'mag niet' als een ander kind iets doet wat ik niet leuk vind.	☐	☐	☐
Ik vraag of de gastouder iets voor mij wil doen of vraag of ik iets mag.	☐	☐	☐
Ik geef speelgoed af als een ander kind het wil gebruiken.	☐	☐	☐
Ik speel samen met een ander kind of andere kinderen (in een groepje).	☐	☐	☐
Ik vraag of ik speelgoed van een ander kind mag gebruiken.	☐	☐	☐
Ik praat tegen andere kinderen in een rollenspel.	☐	☐	☐
Ik houd rekening met wat andere kinderen willen tijdens het spel.	☐	☐	☐
Ik zeg tegen een ander kind dat ik wil spelen.	☐	☐	☐
Ik maak vriendjes met kinderen die van hetzelfde soort spel houden.	☐	☐	☐
Ik speel onder begeleiding van de gastouder eenvoudige spelletjes met andere kinderen (memory, lotto).	☐	☐	☐
Ik praat met de gastouder over iets wat ik heb meegemaakt, over iets dat we samen zien en/of wat er om ons heen gebeurt.	☐	☐	☐
Ik vertel aan mijn ouder(s) wat ik die dag heb gedaan, of laat zien wat ik gemaakt heb.	☐	☐	☐
Ik voer een gesprekje met een ander kind.	☐	☐	☐
Ik benoem gevoelens in een spel ('wees maar niet verdrietig' tegen de pop).	☐	☐	☐
Ik speel over iets dat ik zelf heb meegemaakt.	☐	☐	☐
Ik luister naar de gastouder en volg haar aanwijzingen op (opruimen, stoppen met spelen).	☐	☐	☐

Ik leg mij er gemakkelijk bij neer als de gastouder zegt dat iets niet mag.	☐	☐	☐
Ik leg mij er gemakkelijk bij neer als ik op mijn beurt moet wachten of het speelgoed	☐	☐	☐

Sociaal-emotionele ontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
moet delen.			
Ik zet door als iets nog niet direct lukt.	☐	☐	☐
Ik kies zelf waar ik mee wil spelen of wat ik wil eten zonder hulp van de gastouder.	☐	☐	☐
Ik ga gemakkelijk om met vragen van de gastouder (iets laten zien, iets vertellen, iets pakken).	☐	☐	☐
Ik zeg tegen de gastouder als ze niet doet wat ze heeft gezegd of als ze mij overslaat.	☐	☐	☐

Spraak- en taalontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik gebruik negatieven om iets te beschrijven ('dat mag niet', 'is niet hond').	☐	☐	☐
Ik zeg iets tegen een ander kind of zeg iets terug als een kind iets vraagt.	☐	☐	☐
Ik stel eenvoudige vragen aan de gastouder ('jas aan doen?', 'koek opeten?').	☐	☐	☐
Ik zeg als iemand iets doet wat ik niet leuk vind of als ik iets wil hebben ('niet doen', 'ik wil die').	☐	☐	☐
Ik noem mijzelf 'ik' of 'mij' (ik ben al groot).	☐	☐	☐
Ik stel vragen stellen als 'wat is', 'wat doet'.	☐	☐	☐
Ik gebruik 3 of 4 woorden in een zin (waarbij de volgorde van de woorden nog niet hoeft te kloppen).	☐	☐	☐
Ik vraag of ik iets van een ander kind mag hebben of gebruiken.	☐	☐	☐
Ik praat met de gastouder over iets wat ik heb meegemaakt, over iets dat we samen zien en/of wat er om ons heen gebeurt.	☐	☐	☐
Ik zing mee en zeg versjes op waarbij de woorden herkenbaar zijn.	☐	☐	☐
Ik praat goed verstaanbaar voor vreemden.	☐	☐	☐
Ik vertel wat ik die dag heb gedaan.	☐	☐	☐
Ik voer een gesprekje met een ander kind (simpele en korte gesprekjes).	☐	☐	☐
Ik benoem gevoelens in zowel dagelijkse situaties als in spel ('dat is leuk', 'die mevrouw kijkt boos').	☐	☐	☐
Ik begrijp eenvoudige verhaaltjes.	☐	☐	☐
Ik gebruik vervoegingen van woorden. Deze hoeven nog niet te kloppen ('ik rennen', 'ik nieuwe schoenen gekocht').	☐	☐	☐
Ik verzin nieuwe woorden voor voorwerpen die ik nog niet ken ('boemmachine' of 'klikklak boekje').	☐	☐	☐
Ik doe de taal die volwassenen gebruiken na ('zeg jongeman', 'ik ben heel boos op jou').	☐	☐	☐

Welbevinden	Ja	Wisselend	Nee
Binnenkomst			
Ik ben blij om de gastouder en de andere kinderen te zien.	☐	☐	☐
Ik maak contact met gastouder en andere kinderen (soms met enige aarzeling).	☐	☐	☐
Ik kijk om mij heen, loop rond en ga op zoek naar bekende en nieuwe dingen.	☐	☐	☐
Ik reageer op wat ik hoor en zie en betrek anderen hierbij.	☐	☐	☐
Ik laat mij snel troosten na het huilen en verzetten.	☐	☐	☐
Eten en drinken			
Ik reageer enthousiast op eten en drinken.	☐	☐	☐
Ik eet en drink voldoende.	☐	☐	☐
Ik ben ontspannen en geniet van eten en drinken.	☐	☐	☐
Ik geniet van contact met de gastouder en andere kinderen tijdens het eten en drinken.	☐	☐	☐
Vrij spel binnen			
Ik ben nieuwsgierig en ga graag op onderzoek uit.	☐	☐	☐
Ik zie uitdaging in nieuw speelgoed.	☐	☐	☐

Ik vind het leuk dat de gastouder of andere kinderen initiatief toont/tonen.	☐	☐	☐
Ik heb de gastouder niet nodig om zelf of met anderen te kunnen spelen.	☐	☐	☐
Ik kies zelf spel en speelgoed uit en bepaal zelf of ik alleen of met anderen speel.	☐	☐	☐
Ik lach en praat tijdens het spelen of geniet in stilte.	☐	☐	☐
Ik los probleempjes zelf op of zoek steun bij de gastouder.	☐	☐	☐
Vrij spel buiten			
Ik speel graag buiten, ook bij koud of somber weer.	☐	☐	☐
Welbevinden	Ja	Wisselend	Nee
Ik ben nieuwsgierig en onderzoekend en maak gebruik van de beschikbare materialen en ruimte.	☐	☐	☐
Ik ren, speel, fiets, lach en roep.	☐	☐	☐
Ik zoek andere kinderen op voor spel en heb de gastouder hier niet bij nodig.	☐	☐	☐
Ik leef me uit, geniet en kom ontspannen weer binnen.	☐	☐	☐
Gestructureerde activiteiten			
Ik geniet van samenzijn en samendoen.	☐	☐	☐
Ik klets, lach en zing in mijzelf en met anderen of geniet in stilte.	☐	☐	☐
Ik help de gastouder bij het klaarzetten van spullen of geef anderen aanwijzingen.	☐	☐	☐
Ik kies iemand uit om naast te zitten of samen iets te doen.	☐	☐	☐
Ik luister naar aanwijzingen van de gastouder en roep haar als ik er zelf niet uitkom.	☐	☐	☐
Verzorgen/slapen			
Ik geniet van verzorgingsmomenten waarbij ik de gastouder even voor mijzelf heb.	☐	☐	☐
Ik heb plezier in aanraken, knuffelen en kietelen.	☐	☐	☐
Ik heb interesse in zindelijk worden.	☐	☐	☐
Ik heb een eigen slaapritme, laat mij rustig naar bed brengen en slaap goed in.	☐	☐	☐
Ik ben weer uitgerust als ik wakker word.	☐	☐	☐
Vertrek			
Ik help met opruimen.	☐	☐	☐
Ik neem afscheid van de gastouder en van andere kinderen.	☐	☐	☐
Ik laat merken dat/of ik het leuk vond.	☐	☐	☐

Opmerkingen

Observatielijst 3,5+ jaar

Naam kind: _____

Geboortedatum: _____

Invuldatum: _____

Motorische ontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik maak een eenvoudig bouwwerkje van blokken.	☐	☐	☐
Ik sta enkele tellen op 1 been (zowel links of rechts).	☐	☐	☐
Ik spring met twee voeten van een kleine verhoging af (bijvoorbeeld van de onderste traprede).	☐	☐	☐
Ik ren.	☐	☐	☐
Ik gooi met twee handen gericht een grote bal.	☐	☐	☐
Ik schop gericht een bal.	☐	☐	☐
Ik vang een lichte grote bal.	☐	☐	☐
Ik schenk een bekertje in.	☐	☐	☐
Ik herken en benoem verschillende lichaamsdelen bij mijzelf.	☐	☐	☐
Ik trek zelf kledingstukken aan (achterstevoren of binnenstebuiten mag).	☐	☐	☐
Ik trap op een driewieler en bestudeer deze.	☐	☐	☐
Ik eet met een lepel zonder te knoeien.	☐	☐	☐
Ik maak een puzzel van tenminste 4 stukjes.	☐	☐	☐
Ik scheur papier met twee handen.	☐	☐	☐
Ik teken of kleur vanuit de pols en vingers (niet meer met de hele arm).	☐	☐	☐

Sociaal-emotionele ontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik troost een ander kind.	☐	☐	☐
Ik zeg 'sorry' tegen een ander kind als ik iets verkeerd heb gedaan.	☐	☐	☐
Ik glimlach naar een ander kind.	☐	☐	☐
Ik zeg iets tegen een ander kind en geef antwoord als een ander iets vraagt.	☐	☐	☐
Ik speel op verschillende manieren.	☐	☐	☐
Ik ben gemakkelijk te troosten door de gastouder als mijn eigen ouder er niet is of weggaat.	☐	☐	☐
Ik pas mij gemakkelijk aan in onbekende situaties (een uitstapje, bezoek van vreemden).	☐	☐	☐
Ik ben langere tijd met dezelfde activiteit of speelgoed bezig.	☐	☐	☐
Ik kan een taakje aan (een puzzel, een werkje, speelgoed opruimen).	☐	☐	☐
Ik zeg 'nee' of 'mag niet' als een ander kind iets doet wat ik niet leuk vind.	☐	☐	☐
Ik vraag of de gastouder iets voor mij wil doen of vraag of ik iets mag.	☐	☐	☐
Ik geef speelgoed af als een ander kind het wil gebruiken.	☐	☐	☐
Ik speel samen met een ander kind of andere kinderen (in een groepje).	☐	☐	☐
Ik vraag of ik speelgoed van een ander kind mag gebruiken.	☐	☐	☐
Ik praat tegen andere kinderen in een rollenspel.	☐	☐	☐
Ik houd rekening met wat andere kinderen willen tijdens het spel.	☐	☐	☐
Ik zeg tegen een ander kind dat ik wil spelen.	☐	☐	☐
Ik maak vriendjes met kinderen die van hetzelfde soort spel houden.	☐	☐	☐
Ik speel onder begeleiding van de gastouder eenvoudige spelletjes met andere kinderen (memory, lotto).	☐	☐	☐
Ik praat met de gastouder over iets wat ik heb meegemaakt, over iets dat we samen zien en/of wat er om ons heen gebeurt.	☐	☐	☐
Ik voer een gesprekje met een ander kind.	☐	☐	☐
Ik benoem gevoelens in een spel ('wees maar niet verdrietig' tegen de pop).	☐	☐	☐
Ik speel over iets dat ik zelf heb meegemaakt.	☐	☐	☐

Ik luister naar de gastouder en volg haar aanwijzingen op (opruimen, stoppen met spelen).	☐	☐	☐
Ik leg mij er gemakkelijk bij neer als de gastouder zegt dat iets niet mag.	☐	☐	☐

Sociaal-emotionele ontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik leg mij er gemakkelijk bij neer als ik op mijn beurt moet wachten of het speelgoed moet delen.	☐	☐	☐
Ik zet door als iets nog niet direct lukt.	☐	☐	☐
Ik kies zelf waar ik mee wil spelen of wat ik wil eten zonder hulp van de gastouder.	☐	☐	☐
Ik ga gemakkelijk om met vragen van de gastouder (iets laten zien, iets vertellen, iets pakken).	☐	☐	☐
Ik zeg tegen de gastouder als ze niet doet wat ze heeft gezegd of als ze mij overslaat.	☐	☐	☐

Spraak- en taalontwikkeling	Ja	Wisselend	Nee
Ik vraag of ik iets van een ander kind mag hebben of gebruiken.	☐	☐	☐
Ik praat met de gastouder over iets wat ik heb meegemaakt, over iets dat we samen zien en/of wat er om ons heen gebeurt.	☐	☐	☐
Ik zing mee en zeg versjes op waarbij de woorden herkenbaar zijn.	☐	☐	☐
Ik praat goed verstaanbaar voor vreemden.	☐	☐	☐
Ik vertel aan mijn ouder(s) wat ik die dag heb gedaan, of laat zien wat ik gemaakt heb.	☐	☐	☐
Ik voer een gesprekje met een ander kind (simpele en korte gesprekjes).	☐	☐	☐
Ik gebruik volledige zinnen van 4 woorden of meer.	☐	☐	☐
Ik benoem gevoelens in zowel dagelijkse situaties als in spel ('dat is leuk', 'die mevrouw kijkt boos').	☐	☐	☐
Ik begrijp eenvoudige verhaaltjes.	☐	☐	☐
Ik gebruik vervoegingen van woorden. Deze hoeven nog niet te kloppen ('ik rennen', 'ik nieuwe schoenen gekocht').	☐	☐	☐
Ik verzin nieuwe woorden voor voorwerpen die ik nog niet ken ('boemmachine' of 'klikklak boekje').	☐	☐	☐
Ik doe de taal die volwassenen gebruiken na ('zeg jongeman', 'ik ben heel boos op jou').	☐	☐	☐
Ik combineer zinnen door 'en' te gebruiken.	☐	☐	☐
Ik gebruik bijzinnen met 'als .. dan', of 'toen' en 'omdat'.	☐	☐	☐
Ik vraag om een verklaring of uitleg als ik iets niet begrijp.	☐	☐	☐

Welbevinden	Ja	Wisselend	Nee
Binnenkomst			
Ik ben blij om de gastouder en de andere kinderen te zien.	☐	☐	☐
Ik maak contact met gastouder en andere kinderen (soms met enige aarzeling).	☐	☐	☐
Ik kijk om mij heen, loop rond en ga op zoek naar bekende en nieuwe dingen.	☐	☐	☐
Ik reageer op wat ik hoor en zie en betrek anderen hierbij.	☐	☐	☐
Ik laat mij snel troosten na het huilen en verzetten.	☐	☐	☐
Eten en drinken			
Ik reageer enthousiast op eten en drinken.	☐	☐	☐
Ik eet en drink voldoende.	☐	☐	☐
Ik ben ontspannen en geniet van eten en drinken.	☐	☐	☐
Ik geniet van contact met de gastouder en andere kinderen tijdens het eten en drinken.	☐	☐	☐
Vrij spel binnen			
Ik ben nieuwsgierig en ga graag op onderzoek uit.	☐	☐	☐
Ik zie uitdaging in nieuw speelgoed.	☐	☐	☐
Ik vind het leuk dat de gastouder of andere kinderen initiatief toont/tonen.	☐	☐	☐
Ik heb de gastouder niet nodig om zelf of met anderen te kunnen spelen.	☐	☐	☐

Ik kies zelf spel en speelgoed uit en bepaal zelf of ik alleen of met anderen speel.	☐	☐	☐
Ik los probleempjes zelf op of zoek steun bij de gastouder.	☐	☐	☐
Vrij spel buiten			
Ik speel graag buiten, ook bij koud of somber weer.	☐	☐	☐
Ik ben nieuwsgierig en onderzoekend en maak gebruik van de beschikbare materialen en ruimte.	☐	☐	☐
Ik ren, speel, fiets, lach en roep.	☐	☐	☐
Ik zoek andere kinderen op voor spel en heb de gastouder hier niet bij nodig.	☐	☐	☐
Ik leef me uit, geniet en kom ontspannen weer binnen.	☐	☐	☐

Welbevinden	Ja	Wisselend	Nee
Gestructureerde activiteiten			
Ik geniet van samenzijn en samen doen.	☐	☐	☐
Ik klets, lach en zing in mijzelf en met anderen of geniet in stilte.	☐	☐	☐
Ik help de gastouder bij het klaarzetten van spullen of geef anderen aanwijzingen.	☐	☐	☐
Ik kies iemand uit om naast te zitten of samen iets te doen.	☐	☐	☐
Ik luister naar aanwijzingen van de gastouder en roep haar als ik er zelf niet uitkom.	☐	☐	☐
Verzorgen/slapen			
Ik geniet van verzorgingsmomenten waarbij ik de gastouder even voor mijzelf heb.	☐	☐	☐
Ik heb plezier in aanraken, knuffelen en kietelen.	☐	☐	☐
Ik heb interesse in zindelijk worden.	☐	☐	☐
Ik heb een eigen slaapritme, laat mij rustig naar bed brengen en slaap goed in.	☐	☐	☐
Ik ben weer uitgerust als ik wakker word.	☐	☐	☐
Vertrek			
Ik help met opruimen.	☐	☐	☐
Ik neem afscheid van de gastouder en van andere kinderen.	☐	☐	☐
Ik laat merken dat/of ik het leuk vond.	☐	☐	☐

Opmerkingen

Formulier - Oudergesprek

Naam gastouder:

Naam kind:

Leeftijd fase:

5+ maanden 1+ jaar 1,5+ jaar 2+ jaar 2,5+ jaar 3+ jaar 3,5+ jaar

Invuldatum:

Wat wil ik bespreken:

Doel:

Hoe:

Op welke termijn:

Eerstvolgende contactmoment:

Formulier - Welbevinden

Naam gastouder:

Naam kind:

Leeftijd fase:

5+ maanden 1+ jaar 1,5+ jaar 2+ jaar 2,5+ jaar 3+ jaar

3,5+ jaar Invuldatum:

Vind het kind het fijn om bij de gastouder te komen/als de gastouder komt?

- Ja
 Wisselend
 Nee

Waaraan merk je dat?

Voelt het kind zich prettig bij andere kinderen die aanwezig zijn tijdens de opvang? (indien van toepassing)

- Ja
 Wisselend
 Nee

Waaraan merk je dat?

Opmerkingen: